

Prováděcí smlouva č.4

ke smlouvě řídicí ze dne 2. 9. 2015 evidenční číslo ČNB: 92-295-15
uzavřená podle § 1746 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění
pozdějších předpisů, mezi:

Českou národní bankou

Na Příkopě 28

115 03 Praha 1

zastoupená: Ing. Zdeňkem Viriusem, ředitelem sekce správní

a

Ing. Pavlem Veselkou, ředitelem odboru technického

IČO: 48136450

DIČ: CZ48136450

(dále jen „objednatel“)

a

DES Praha, spol. s r.o.

Terronská 880/58

160 00 Praha 6,

zastoupenou: Ing. Václavem Krejčím, jednatelem společnosti

IČO: 27231151

DIČ: CZ27231151

zapsanou v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl C, vložka 106255
(dále jen „zhotovitel“).

Článek I

Předmět, rozsah a místo plnění

1. Předmětem smlouvy je ověření proveditelnosti dispozičních stavebních úprav bankovní haly budovy ústředí ČNB, Praha 1, Na Příkopě 28 včetně odhadu investičních nákladů (dále jen „ověření proveditelnosti“). Bližší specifikace plnění je uvedena v příloze č. 1 smlouvy.
2. Dále je předmětem plnění vypracování rešerše architektonického uspořádání obdobných expozic, architektonický návrh expozice v prostoru bankovní haly včetně začlenění stávající expozice „Peníze a lidé“ v 1. suterénu, stanovení nároků na energie potřebné pro provoz expozice a vizualizace architektonického návrhu, a to pro variantu dle odst. 3 písm. a).
3. Ověření proveditelnosti bude provedeno u následujících objednatel navržených variant dispozičních úprav:
 - a) bankovní haly pro účely zřízení návštěvnického centra,
 - b) zřízení zasedacích místností a kanceláří,
 - c) zřízení zasedacích místností.
4. Podklady pro zpracování ověření proveditelnosti jsou:
 - a) prohlídka dotčených částí budovy,
 - b) dokumentace skutečného provedení objektu SO 01 (byla předána před podpisem smlouvy),

:

- c) výkres Návštěvnické centrum – příloha č. 2,
 - d) výkres B1_Kanceláře a zasedací místnosti – příloha č. 3,
 - e) výkres B3_Zasedací místnosti – příloha č. 4,
 - f) textová příloha Projekt inovace Expozice ČNB – příloha č. 5,
 - g) textová příloha projekt Návštěvnického centra ČNB – příloha č. 6.
5. Součástí ověření proveditelnosti jsou konzultace se stavebním úřadem, Státním památkovým ústavem, Hygienickou stanicí a Hasičským záchranným sborem. Zhotovitel vyhotoví z těchto konzultací písemný záznam.
6. Ověření proveditelnosti bude pro každou variantu vypracováno nejprve v konceptu v elektronické formě, po odsouhlasení konceptu bude zpracován čistopis ve formátech podle článku V.
7. Architektonický návrh dle čl. I odst. 2 bude s objednatelem průběžně konzultován.

Článek II

Lhůty plnění

Smluvní strany se dohodly na následujících lhůtách plnění:

- a) posouzení stávající kapacity médií pro všechny varianty formou konzultací - do 4 týdnů od podpisu této smlouvy,
- b) technické nároky vč. profesních částí studie, konzultace se specialisty objednatele – do 7 týdnů od podpisu této smlouvy,
- c) rešerše architektonického řešení obdobných existujících provozů, provozně prostorová analýza v návaznosti na bankovní provoz budovy, vyhodnocení památkových limitů objektu a architektonická koncepce a prostorové uspořádání návštěvnického centra dle libreta ČNB, funkční provázání se stávající expozicí ČNB - do 7 týdnů od podpisu této smlouvy,
- d) technické nároky vč. profesních částí studie a technologického vybavení (vymezení technických nároků uvažovaných expozic návštěvnického centra, odhad bilancí expoziční technologie a provozní zátěže, vytvoření podkladu pro ověření technických možností objektu v prostoru návštěvnického centra, předpoklad postupu při realizaci návštěvnického centra, rámcový odhad realizačních nákladů) - do 10 týdnů od podpisu této smlouvy,
- e) prezentační vizualizace – do 14 týdnů od podpisu této smlouvy,
- f) předání čistopisu všech tří variant dle čl. I odst. 1 - do 3 pracovních dnů od odsouhlasení konceptu ověření proveditelnosti objednatelem,
- g) předání písemných záznamů z konzultací dle čl. I odst. 5 objednateli – do 3 pracovních dnů od provedení příslušných konzultací.

Článek III

Cena

- 1. Celková cena plnění činí 410 750 Kč bez DPH. K ceně bude účtována DPH v sazbě platné v den uskutečnění zdanitelného plnění. V ceně jsou zahrnuty veškeré náklady zhotovitele spojené s plněním podle této smlouvy. Z toho cena plnění podle čl. I odst. 1 činí 211 750 Kč bez DPH a cena plnění podle čl. I odst. 2 činí 199 000 Kč bez DPH (viz položky s označením A až F cenové nabídky).
- 2. Bližší specifikace ceny je uvedena v příloze č. 1 této smlouvy.

:

3. Cena plnění bude uhrazena na základě daňového dokladu. Zhotovitel je oprávněn vystavit daňový doklad nejdříve v den převzetí čistopisu ověření proveditelnosti všech tří variant a čistopisu architektonického návrhu expozice.

Článek IV **Součinnost objednatele**

Objednatel umožní zhotoviteli prohlídku místa plnění, seznámení se stávajícím stavem stavby, technologií a projektovou dokumentací v termínech dle vzájemné dohody.

Článek V **Počet vyhotovení a rozsah dokumentace**

1. Koncept ověření proveditelnosti všech tří variant bude zaslán v elektronickém vyhotovení (možno i přes úschovnu) na e-mailové adresy pověřených osob objednatele, textová část bude ve formátu Word a výkresy budou ve formátu PDF.
2. Čistopis dle odst. 1 tohoto článku bude předán v 6 paré v tištěné podobě a 2x na CD-R – doklady budou naskenovány a výkresy budou ve formátu PDF a AutoCAD (DWG), max. 2014, položkový výkaz výměr ve formátu Excel, max. 2010.
3. Vizualizace architektonického návrhu expozice bude předán ve formátu dohodnutém pověřenými osobami.

Článek VI **Pověřené osoby smluvních stran**

1. Pověřenými osobami objednatele pro jsou:
 - a) Ing. Luděk Erban, tel. [REDACTED]
 - b) Ing. arch. Michaela Havlíčková, tel. [REDACTED]
 - c) Ing. Michal Marhoul, tel. [REDACTED]
 - d) Petr Matějka, tel. [REDACTED]
2. Pověřenými osobami zhotovitele jsou:
 - a) Ing. Václav Krejčí, tel.: [REDACTED]
 - b) Michal Červenka, tel.: [REDACTED]

Článek VII **Autorská práva**

1. V případě, že v souvislosti s plněním dle této smlouvy vzniknou díla chráněná autorským zákonem, poskytuje zhotovitel objednateli výhradní, časově a místně neomezené oprávnění užít autorské dílo všemi způsoby užití. Objednatel je rovněž oprávněn dílo zveřejnit sám nebo prostřednictvím třetí osoby dílo upravovat, spojit s jiným dílem, zařadit do díla souborného, případně dokončit nehotové dílo (v případě ukončení smlouvy před splněním).
2. Objednatel není povinen licenci využít.
3. Zhotovitel prohlašuje, že práva, která touto smlouvou poskytuje, mu náleží bez jakéhokoli omezení a odpovídá za škodu, která by objednateli vznikla, pokud by se kdykoli později zjistilo, že toto prohlášení bylo nepravdivé.
4. Odměna za poskytnutí licence je zahrnuta v ceně dle čl. III odst. 1.

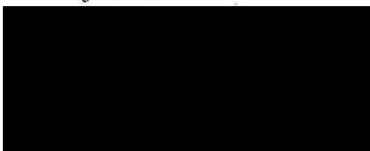
Článek VIII Závěrečná ustanovení

1. V ostatním se tato prováděcí smlouva řídí řídicí smlouvou.
2. Smlouva vstupuje v platnost a účinnost dnem jejího podpisu oprávněnými zástupci obou smluvních stran.
3. Smlouvu lze měnit nebo doplňovat pouze formou písemných chronologicky číslovaných dodatků podepsaných oprávněnými zástupci obou smluvních stran.
4. Smlouva je vyhotovena ve čtyřech stejnopisech, z nichž každá smluvní strana obdrží po dvou.

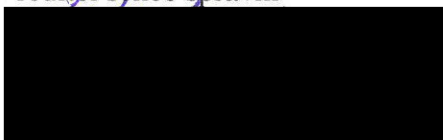
Přílohy: č. 1 – Nabídka zhotovitele ze dne 7. 9. 2017
č. 2 - Výkres Návštěvního centra
č. 3 - Výkres B1_Kanceláře a zasedací místnosti
č. 4 - Výkres B3_Zasedací místnosti
č. 5 - Textová příloha Projekt inovace Expozice ČNB
č. 6 - Textová příloha Projekt Návštěvního centra ČNB

V Praze dne^{21.9.}..... 2017

Za objednatele:

Ing. Zdeněk Virius
ředitel sekce správní

Ing. Pavel Veselka
ředitel odboru technického

V Praze dne^{21.9.}..... 2017

Za zhotovitele:

Ing. Václav Krejčí
jednatel společnosti

ČNB ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA
Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1
48

Česká národní banka

Na Příkopě 28

115 03 Praha 1

Váš dopis zn./ze dne

Naše značka

V Praze dne

07. 09. 2017

Věc: Nabídka na ověření proveditelnosti návštěvnického centra ČNB

Na základě výzvy předkládáme následující nabídku. Nabídka je předkládána v rámci uzavřené Smlouvy o provádění projektových a inženýrských prací (Ev.č.sml. ČNB: 92-176-15).

Identifikace zhotovitele:

název: **DES Praha s.r.o.**, projektová a konzultační kancelář,
sídlo: Terronská 880/58, Praha 6
IČ: 272 31 151
DIČ: CZ 272 31 151

1. Předmět nabídky

Předmětem nabídky je ověření proveditelnosti návštěvnického centra ČNB včetně odhadu investičních nákladů a prezentačních vizualizací.

Rozhodujícími faktory jsou požárně bezpečnostní požadavky a předpokládané požadavky z hlediska památkové péče.

2. Ocenění jednotlivých prací a činností sazbami dle SOD

Dle kalkulace skutečných činností:

Studie proveditelnosti "Návštěvnické centrum ve Velké dvoraně"		CELKEM		Z TOHO ČÁST VARIANTA A		Z TOHO ČÁST VAR. B1+B3	
Rozbor cenové nabídky dle rámcové SOD, příloha č.3, tabulka B		VAR A+B1+B3					
Část	Kč/hod	hod	Kč	hod	Kč	hod	Kč
Zajištění a příprava podkladů pro projektové práce	350	30	10 500 Kč	25	8 750 Kč	5	1 750 Kč
Prohlídka na místě	350	15	5 250 Kč	10	3 500 Kč	5	1 750 Kč
Architektonicko stavební část		0	0 Kč		0 Kč		0 Kč
Stavebně konstrukční - posouzení únosnosti strop. konstrukce	550	10	5 500 Kč	5	2 750 Kč	5	2 750 Kč
Požárně bezpečnostní řešení (cca rozsah pro UR, včetně rozdělení na požární úseky v textu i výkresové části)	400	95	38 000 Kč	60	24 000 Kč	35	14 000 Kč
ZTI - voda, kanalizace	400	20	8 000 Kč	10	4 000 Kč	10	4 000 Kč
Vytápění, chlazení	400	30	12 000 Kč	15	6 000 Kč	15	6 000 Kč

zapsána v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl C, vložka 106255

Klimatizace a vzduchotechnika	400	60	24 000 Kč	40	16 000 Kč	20	8 000 Kč
Elektro NN	400	20	8 000 Kč	12	4 800 Kč	8	3 200 Kč
Elektro SLP, SK, EPS	400	30	12 000 Kč	15	6 000 Kč	15	6 000 Kč
Koordinace projektových prací a souhrnná zpráva	350	90	31 500 Kč	70	24 500 Kč	20	7 000 Kč
Technologie a vybavení návštěv centra - A. Rešerše obdobných existujících provozů, jejich obsahu a formy	450	20	9 000 Kč	20	9 000 Kč	0	0 Kč
Technologie a vybavení návštěv centra - B. Provozně prostorová analýza vytypovaných prostorů v návaznosti na bankovní provoz budovy, vyhodnocení památkových limitů objektu	450	80	36 000 Kč	80	36 000 Kč	0	0 Kč
Technologie a vybavení návštěv centra - C. Architektonická koncepce a prostorové uspořádání návštěvního centra dle libreta ČNB, funkční provázání se stávající expozicí ČNB	450	140	63 000 Kč	140	63 000 Kč	0	0 Kč
Technologie a vybavení návštěv centra - D' Vymezení technických nároků uvažovaných expozic návštěvního centra, odhad bilancí expoziční technologie a provozní zátěže, vytvoření podkladu pro ověření technických možností objektu v uvažovaném prostoru návštěvního centra	450	60	27 000 Kč	60	27 000 Kč	0	0 Kč
Technologie a vybavení návštěv centra - E' Předpoklad postupu při realizaci návštěvního centra, rámcový odhad realizačních nákladů	400	25	10 000 Kč	25	10 000 Kč	0	0 Kč
Technologie a vybavení návštěv centra - F. Prezentační vizualizace	450	120	54 000 Kč	120	54 000 Kč	0	0 Kč
Souhrnný propočet nákladů v úrovni přípravné PD v rozsahu oceněných částí	450	40	18 000 Kč	20	9 000 Kč	20	9 000 Kč
Odborná konzultační činnost pro akustiku, odhad	450	60	27 000 Kč	40	18 000 Kč	20	9 000 Kč
Předjednání PBŘ, pokud bude ze strany HZS umožněno	400	15	6 000 Kč	15	6 000 Kč	0	0 Kč
Účast na jednání a předjednání s NPÚ, SÚ, OPP MHMP	400	15	6 000 Kč	10	4 000 Kč	5	2 000 Kč
Cena celkem bez DPH			410 750 Kč		336 300 Kč		74 450 Kč
DPH			86 258 Kč		70 623 Kč		15 635 Kč
Cena celkem vč. DPH			497 008 Kč		406 923 Kč		90 085 Kč

3. Termín plnění

Základní termíny:

Rešerše, analýza, limity a architektonická koncepce - položky technologické vybavení dle bodu A,B,C	do 7mi týdnů od SOD
Technické nároky vč. profesních částí studie, vč. technologického vybavení dle bodu D, E	do 10ti týdnů od SOD

Odhad nákladů, prezentační vizualizace dle bodu F	do 14ti týdnů od SOD
---	----------------------

*pozn: termíny mohou být ovlivněny délkou projednávání s dotčenými orgány státní správy

Díličí termíny – konzultace, prohlídky, výrobní výbory dokumentace:

Prohlídka místa stavby včetně profesních částí	předpoklad do 10ti dnů od SOD
Část Technologické vybavení dle bodu A – rešerše – průběžná konzultace se zadavatelem, předpoklad výrobního výboru	ve 4. týdnu od SOD vč. konzultace k bodům B a C
Část Technické nároky vč. profesních částí studie – průběžná konzultace se specialisty zadavatele, předpoklad výrobního výboru	do 7mi týdnů od SOD

4. Rozsah plnění:

Textová a grafická část ověření proveditelnosti:

V grafické (výkresové) podobě se předpokládá předání následujících částí:

Architektonicko stavební část (ČNB)

Požárně bezpečnostní řešení - rozdělení na požární úseky

Technologie a vybavení návštěvnického centra – předpoklad C

Technologie a vybavení návštěvnického centra - F Prezentační vizualizace

Ostatní části se předpokládají vydat v textové podobě, pokud nebude v konkrétních případech pro přehlednost nebo pro ověření potřebné zpracovat také grafickou – výkresovou část

5. Dodací podmínky:

Koncept předmětu díla bude objednali předáván průběžně v digitální podobě.

Čistopis tiskem v počtu 4 paré + CD v PDF i v editovatelné podobě

5. Ostatní

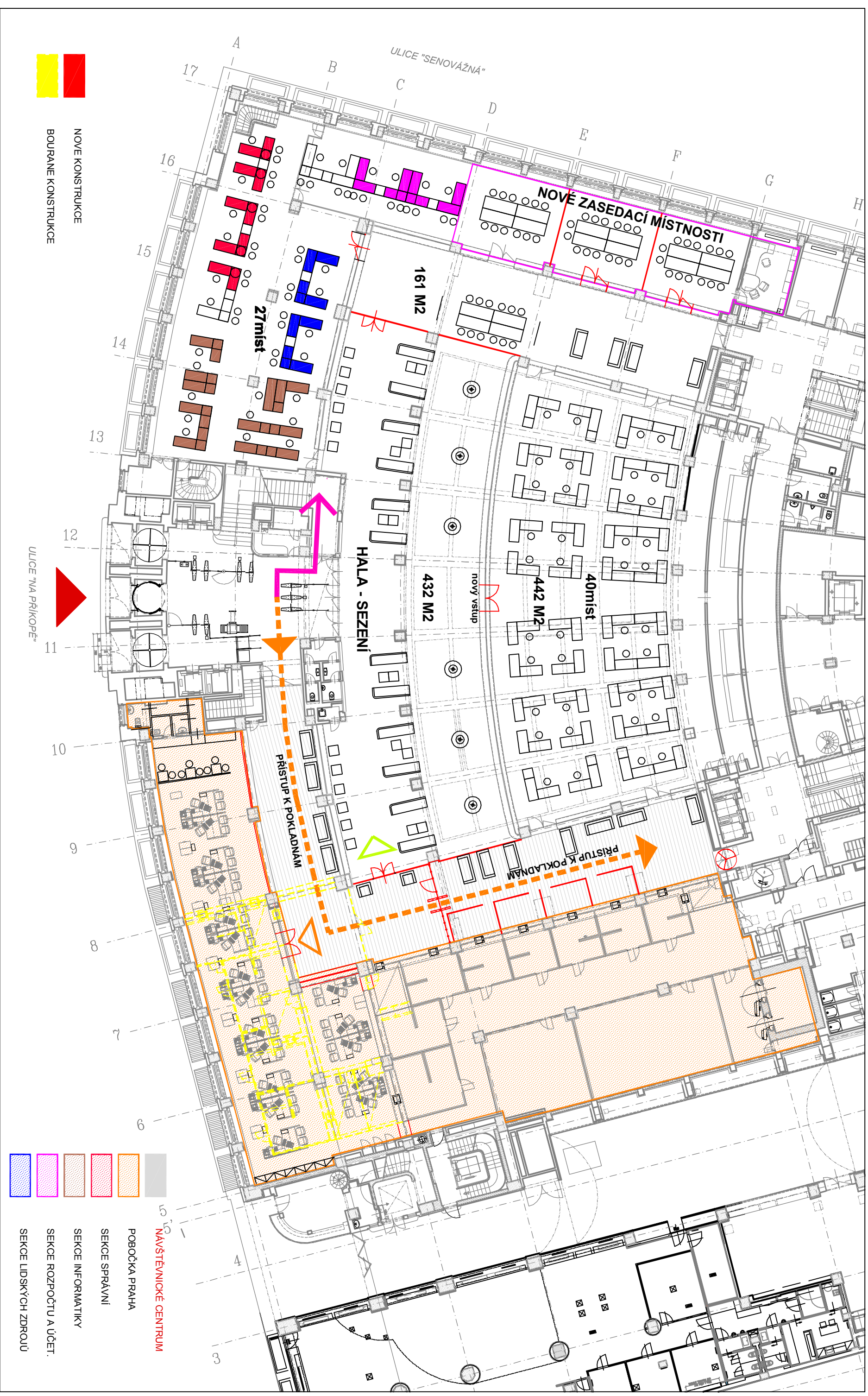
Všechny ostatní náležitosti budou řešeny v rámci uzavřené Smlouvy o provádění projektových a inženýrských prací (Ev.č.sml. ČNB: 92-176-15).

Zpracoval: 06. 09. 2017 Červenka

S pozdravem

ing. Václav Krejčí, jednatel společnosti

Projekt inovace Expozice ČNB

I. Úvod

1) Současná expozice ČNB „Lidé a peníze“

Expozice ČNB v Praze „Lidé a peníze“ (dále jen „expozice“) je významným komunikačním kanálem České národní banky. Prostřednictvím vystavených exponátů, textového doprovodu a výkladu průvodců se česká, a v menší míře i zahraniční, veřejnost seznamuje nejen s historií peněžních a ekonomických dějin na našem území, ale také s posláním České národní banky. Stávající zaměření proto nabízí v České republice zcela ojedinělý pohled na historii měnových poměrů, měnového vývoje, peněz.

Expozice byla otevřena veřejnosti v roce 2002 s tím, že koncept výstavy byl zpracován již o dva roky dříve. Autorem výstavního projektu byla firma Createam s. r. o., jež dále realizovala stejnojmenný projekt „Lidé a peníze“ na pobočce ČNB v Brně. Expozice měla oslovit návštěvníka tematikou peněz, jejich vývoje a historie měnové politiky na pozadí historie českých zemí, resp. Československa. Nepochybně nadčasovým prvkem expozice je humorné ztvárnění historických událostí týkajících se širšího konceptu měnové politiky vycházející z animovaného filmu „O penězích a lidech“. Expozice byla na samém počátku koncipována pro širokou cílovou skupinu – pro návštěvníky se základním, středoškolským a vysokoškolským vzděláním, ale i pro fundované zaměstnance bank či finančních institucí, odborníky a taktéž sběratele.

Celý výstavní prostor se koncentruje do čtyř vzájemně oddělených částí – předsálí (oblast vstupu), kinosál, předtrezoří a trezor. Předsálí v současné době neslouží přímo expozici, ale je jen uvítacím prostorem. Kinosál je využíván pro projekci snímků o historii a současném fungování České národní banky, výrobě a oběhu bankovek a mincí apod. a pro prezentace. V předtrezoří se v současné době nalézá plakátová výstava k 20. výročí ČNB. Samotný trezor je věnován expozici „Lidé a peníze“.

Stávající expozice existuje již patnáct let. Přestože v některých částech došlo k její dílčí aktualizaci, popř. úpravám samostatných částí, nikdy se nejednalo o změnu ať již paradigmatu nebo výstavní techniky. Je nutné dodat, že návštěvníci výstavu v části trezoru pokládají za mimořádně zdařilou a informativní. S nimi se shodují i odborníci z oblasti muzeologie, kteří ji mimo jiné označují za významně nadčasovou. Obě skupiny jí vytýkají pouze nízkou míru interaktivnosti – posunu od tradiční vitrinové expozice směrem k edukační platformě, tzn. od přístupu „vidět“ k „vidět – slyšet – dotknout se“, popř. „vyzkoušet si“.

Zásadním důvodem je, že tradiční muzejnictví, které představují mimo jiné právě uzavřené vitríny, v průběhu minulých dvaceti let prošlo rozsáhlým vývojem zejména v souvislosti s výzvami, které před ně postavil rozvoj digitálních technologií a snadná dostupnost informací na internetu. Z těchto důvodů přistoupily muzea k některým významným změnám v oblasti zpřístupňování informací a jejich prezentaci zejména prostřednictvím aktivní edukace.

V současné době se v muzejnictví zřetelně projevují tendence edukačního charakteru, které usilují o vtažení návštěvníka „do děje“. Zatímco dříve byla muzejní zařízení využívána formou exkurze, kdy návštěvníci pouze procházeli prostory, ve kterých jsou umístěna klasická média (např. texty, obrazy, grafiky, hmotné objekty,...), tak současné aktivity muzeí se stále častěji orientují na „návštěvu

interaktivní” s moderními médii (např. interaktivní displeje, zvukové výstupy, kombinace osvětlení, videa, multimediální prezentace, hry, kvízy,...), ale i mechanickými dotykovými aktivitami, při kterých návštěvník různé části výstavy objevuje nejen zrakem, ale pokud možná vícero svými smysly.

Předložené informace jsou poskytovány co nejsrozumitelnějším způsobem, jenž podporuje schopnost analýzy, představivost aj. V případě obtížně uchopitelných, resp. abstraktních oblastí se využívá analogií s konkrétními příklady. Tím, že si řadu nabízených aktivit vyzkouší „na vlastní kůži“ a má možnost ovlivňovat jejich průběh, získává návštěvník pocit intenzivního a výjimečného zážitku, který stimuluje zájem o informace a jejich dlouhodobé zafixování, resp. vtištění.

Na významu získávají v současné době v muzeích také průvodci, kteří se vedle prostého seznamování s obsahem expozice koncentrují na práci s návštěvníkem. V případě skupinových návštěv například nabízejí edukační programy, nejčastěji ve formě her nebo objektově orientovaných aktivit, jež se řídí dle věku a znalostí dané skupiny. Významnou součástí průvodcovské činnosti, zejména v oblasti komunikace se starší delegací, tvoří i komentované prohlídky nebo přednášky pod vedením odborných pracovníků instituce. Jejich součástí jsou také veřejně přístupné přednášky. Specifický přístup je dále volen při práci s dětmi – pro ty je buď nabízen dětský program v rámci tvořivé dílny nebo je jim nabízena „dětská cesta“, tzn. paralelní výstava s expozicí hlavní doprovázená textovými materiály.

Muzea se proto postupně přetvářejí v interaktivní návštěvnická centra kombinující využívání nových prezentačních a projekčních technik a technologií a interaktivního přístupu průvodců. Expozice se tak stávají aktivním mostem propojujícím jeho zřizovatele a návštěvníka.

V roce 2000 byla expozice a její koncentrace na měnový vývoj do značné míry unikátním projektem mezi centrálními bankami, neboť tyto se zaměřovaly primárně na oblast numismatiky. V průběhu posledních pěti let však dochází k významné inovaci jejich výstavních projektů, kdy se klade důraz již nejen na oblast historie peněz, ale právě i měnové politiky, finančního systému, hospodářství a ekonomických myšlenek. Ačkoliv v celé řadě těchto aspektů je současná výstava konceptuálně vyhovující, tak v případě dalších oblastí, jež se nově stávají součástí projektů, jako je finanční gramotnost a především fungování centrální banky (cíle a nástroje pro jejich dosažení), bohužel již není její obsah dostačující. Přestože v rámci expozice došlo k dílčím změnám, jednalo se především o pouhé doplňování informací bez většího koncepčního záběru.

Druhou oblastí problému současné expozice je nízká úroveň zakomponování moderních interaktivních prvků, jež mohou významně zvýšit nejen zájem o poselství jednotlivých panelů, ale i zprostředkovat neobyčejný fyzický prožitek návštěvníkům rozličných věkových/profesionálních (cílových) skupin. Nový interaktivní obsah by se měl realizovat, jednak prostřednictvím nových technických prvků a jednak užitím výukových programů motivujících k vyhledávání informací.

2) Inovace expozice ČNB „Lidé a peníze“

Z výše uvedeného vyplývají možnosti realizace inovace celé expozice. Lze ji realizovat buď pouze „prostou“ úpravu výstavních prostor, případně s novým doplňujícím obsahem zachovávající základní koncept historie a současnosti měnové politiky, nebo i aplikací aktivního přístupu v průvodcovské činnosti, tzn. programové nabídky. Práce s návštěvníky by tak mohla akcentovat mimo jiné odlišné

rozdělení časové dotace na výklad průvodce, aktivity, prohlídku či sledování filmového/televizního programu.

Součástí rozvoje expozice by měla být také úvaha o větším otevření jejího obsahu návštěvníkům, např. u příležitosti Muzejní noci nebo případně otevření expozice ve dnech státních svátků/významných dní ČNB. Nepochybně úspěšnou akcí by mohlo být i využití expozice pro dětské příměstské tábory nebo návštěvy dětských „výprav“ zaměstnanců ČNB. Je možné však předpokládat, že vytvoření programů a jejich zajištění by si pravděpodobně také vyžádalo vyšší nasazení zaměstnanců ČNB, či dokonce nárůst personálního zajištění. Zároveň je však nutné počítat i s tím, že by takovéto úpravy měly nepřímým dopadem na činnost a rozpočet jiných organizačních útvarů. Jedná se např. o oblast ostrahy objektu ČNB. Na druhou stranu propagace činnosti ČNB „i mimo úřední hodiny“ má významný potenciál z hlediska její prezentace a dlouhodobé práce s veřejností.

Důležitou součástí edukativního procesu je také rozšíření aktivit směrem k nabídce doplňkového programu mimo běžné otevírací doby – Muzejní noc, přednášková činnost, prezentace politiky banky, mimořádné komentované prohlídky apod.

Předpokladem pro naplnění ať již širšího nebo užšího programu inovace je zajištění odborného týmu napříč ČNB, který by měl na starosti podání obrazu České národní banky jako otevřené instituce, nejen s rozsáhlou historií, ale i schopností přispět ke stabilnímu a pozitivnímu vývoji české ekonomiky. Zástupci jednotlivých sekcí zúčastnění v tomto týmu by následně v přibližně ročních termínech měli provádět kontrolu částí, jež jsou v gesci daného organizačního útvaru tak, aby obsah odpovídal aktuálnímu stavu České národní banky.

Výhodou etapového řešení je zejména rozložení inovací v čase, kdy přes dílčí úpravy by část expozice mohla po celou dobu fungovat a tak i nadále sloužit edukaci. Z hlediska návštěvníků by byl pozitivní i efekt postupného / každoročního setkávání s novinkami v expozici, čímž by se zvyšoval zájem o další návštěvu. Není možné opominout ani zásadní výhodu, kterou by bylo rozložení finančních nákladů na úpravu expozice do více let.

Projekt inovace prostor expozice by se měl realizovat v šesti etapách/částech:

- 1) přetvoření předtrezoří (interaktivní expozice o centrální bance a jejích funkcích);
- 2) úprava prostor šatny;
- 3) přetvoření předsálí (vstupu do expozice);
- 4) technická a stavební modernizace kinosálu;
- 5) nahrazení části expozice v trezoru, která bude obsahově kolidovat s předtrezořím; vyhrazení trezoru expozice pro historii ČNB;
- 6) modernizace expozice v trezoru směrem k interaktivitě (doplnění stávající expozice, nebo její nahrazení novou formou obdobného obsahu).

II. Konkrétní změny jednotlivých prostor:

1) Předtrezoří

Stávající řešení:

Stavební řešení předtrezoří pochází z roku 2000. V současné době se zde nachází plakátová expozice z roku 2013, která vznikla u příležitosti dvaceti let ČNB pod názvem „ČNB v číslech aneb počítejte s námi“. Tato v komiksové formě rekapituluje činnost banky za posledních dvaceti let a byla obsahově i výtvarným provedením zaměřena na nejmladší a mladší generaci. Přestože se výstava vyznačuje umělecky zajímavým ztvárněním, problémem je, že nenabízí cílové skupině interaktivní prvky, které ta již automaticky u výstav předpokládá a jež by mohly významně přiblížit naši činnost. Slabinou současné podoby tohoto prostoru je i nekonceptní postavení solitérních objektů (gilošovací stroj, maketa budovy ČNB a střádanka), které jsou sice mezi návštěvníky oblíbené, ale nemají žádný přímý vztah k této výstavě.

Konečné řešení:

V současné době se předpokládá využití prostoru pro novou expozici, která by měla návštěvníkům přiblížit interaktivní formou jednak důvody existence centrální banky a jednak její funkce, tak aby si návštěvník odnášel plastický obraz činnosti ČNB, tzn., jakým způsobem ovlivňuje cenová a finanční stabilita jeho život a jakým způsobem ČNB této stability docílí.

Nová expozice by tedy měla návštěvníkům moderní interaktivní a grafickou formou odpovědět na klíčové otázky:

- 1) Proč – proč je zde centrální banka, tzn. co znamená tato instituce a jaké jsou její cíle;
- 2) Co – co konkrétně dělá centrální banka, aby naplnila své cíle;
- 3) Jak – jak to dělá, tzn. jaké jsou její nástroje;
- 4) Jak – jak návštěvníka konkrétně ovlivňuje činnost centrální banky.

Cílovou skupinou projektu by měla být střední, mladší a nejmladší generace, mimo jiné rodiny s dětmi, u nichž by znalost této oblasti mohla významně přispět k podpoře finanční gramotnosti v oblasti, jež je centrální bance vlastní a u níž nelze předpokládat aktivní přístup jiných subjektů. Interaktivní a názorná forma by však nepochybně přivábila k návštěvě i generaci starší. Forma sdělení je samozřejmě závislá i na zvoleném architektonickém řešení. Součástí celého pojetí by měla být i část věnovaná nejmladší generaci – každý panel by proto měl mít i prvek koncentrovaný na děti základních škol vycházející z představené koncepce.

V rámci úpravy těchto prostor by došlo k přesunutí solitérních objektů do jiných částí expozice, k nimž tematicky patří (gilošovací stroj k oblasti výroby bankovek a mincí; maketa budovy ČNB k výstavě o budově ČNB; střádanka do trezoru k části věnované peněžnictví či vývoji československé ekonomiky ve 20. a 30. letech minulého století).

Každá část by dále měla být doprovázena textovým materiálem - kvízem, který bude nad rámec řešení ověřovat získané znalosti a vysvětlovat případné chyby. Tento materiál by měl být také určitým průvodcem pro návštěvníky, na jehož základě je možné formou hry testovat nově nabyté znalosti.

Zvažovaná výstava by měla být rozvržena do deseti částí, jež akcentují podobu centrálního bankovníctví, ČNB a její cíle a funkce. Klíčovými úseky expozice by měly být oblasti cenové a finanční stability, ekonomické analýzy/ sběru a vyhodnocování dat (bankovní statistika), jako přípravy pro rozhodování bankovní rady, a dohledu a regulace finančního trhu. Právě na tyto oblasti by měly být v celém architektonickém řešení kladen největší akcent. Ostatní části by hrály spíše doplňkovou úlohu (případně by mohly být propojeny i části VII + VIII + IX v jeden), neboť jim je věnován určitý prostor již v obsahu trezoru.

Architektonické řešení by mělo zvážit vhodnost spíše užšího nebo naopak širšího obsahového řešení, mimo jiné v závislosti na počtu účastníků návštěvy a potřebném množství interaktivních prvků větším množstvím osob.

Stejně tak i jednotlivé body obsahu u částí jsou zatím stanoveny jen orientačně a text (obsah) k nim vztahený se může rozsahem jednotlivých bodů významně lišit. Celá forma expozice předpokládá spíše krátký heslovitý uvozovací text (ten může být doplněn širším na vestavěných obrazovkách), neboť klíčová edukace by měla probíhat především za pomoci interaktivních prvků.

V návaznost na rozhodnutí o možnosti využívat mobilní telefony ze strany návštěvníků je možné zvážit umístění QR kódů, jejichž prostřednictvím by mohli návštěvníci získat podrobnější informace z webových zdrojů ČNB (Peníze na útěku, Historie ČNB, ČNB pro všechny, hlavní web ČNB, popř. v budoucnosti jiné)

Inovace expozice v trezoru a předtrezoří by umožnila další práci s návštěvníky zejména školními výpravami. Jednou z možností by mohlo být např. rozdělení třídy do několika menších skupinek, které by s pomocí tabletu hledali správné odpovědi, a jejich postup dával online výsledky. Zaměření takovýchto aktivit by mohlo např. simulovat rozdílné postoje a chování subjektů (fyzické osoby – různých věkových skupin, exportéři, importéři, finanční ústavy) k charakteru měnové politiky a postupům pro zajištění finanční stability. Výrazně by se tak zvýšila míra vzájemné interakce mezi expozicemi a návštěvníky.

Navrhovaný obsah expozice v předtrezoří:

Jednotlivé části: I. Centrální bankovníctví a jeho historie; II. Česká národní banka; III. Cenová stabilita; IV. Finanční stabilita; V. Dohled a regulace finančního trhu; VI. Řešení krizí finančních institucí; VII. Platební styk VIII. Emisní činnost a hotovostní oběh; IX. Banka státu; X. Statistika centrální banky – analytická činnost

I. Centrální bankovníctví a jeho historie – cíl: ukázat význam centrálního bankovníctví pro hospodářský život v minulosti a nyní. Tato část představuje úvod k celé výstavě, tj. počítá se s určitou mírou popisnosti oproti ostatním částem.

- Obsah: a) centrální bankovníctví ve světě (1609 Amsterdamsche Wisselbank; 1657 Stockolms Banco; 1694 Bank of England); Rakousko, ČSR (1926)
- b) důvody vzniku centrálního bankovníctví, úkoly centrálních bank
- c) přehled funkcí centrální banky
- d) jaké mohou být cíle centrální banky

Výtvarné řešení: časová osa (světová)

II. Česká národní banka – cíl: základní seznámení s Českou národní bankou a jejími funkcemi

- Obsah: a) předpisy a mandát
b) postavení ČNB v ESCB
c) cíle ČNB
d) úkoly ČNB
e) nezávislost
f) organizace – bankovní rada

Výtvarné řešení: mapa s budovami, mechanismus rozhodování v ČNB

III. Cenová stabilita – cíl: vysvětlení významu udržení stability cen a postupy vedoucí k udržení plánovaného inflačního cíle

- Obsah: a) Co je cenová stabilita - inflace a deflace
b) Měření inflace – co je to spotřební koš
c) Režimy měnové politiky
d) Cílování inflace
e) Měnověpolitické nástroje – jaké máme a jak fungují
f) Jak se vzájemně ovlivňují oblasti cenové stability a finanční stability

Výtvarné řešení: interaktivní model transmisního mechanismu (přidávání/ ubírání „plynu“ – úrokových sazeb a jejich význam pro model/subjekty); rozhodování bankovní rady (kolektivní rozhodování na základě podrobné analýzy); inflace a její důsledky (výška inflace a co způsobuje) a naopak deflace a co způsobuje (např. návštěvník táhlem ukazuje inflaci a k čemu její výška vede); zařízení by mělo ukázat, že s uvolněním měnové politiky dochází k růstu investic peněžních ústavů – pak růstu inflace a naopak utužování měnové politiky může mít negativní vztah k finanční stabilitě

IV. Finanční stabilita – cíl: vysvětlit základní principy makrobezpečnosti

- Obsah: a) finanční krize – co to je, jak se projevuje
b) zdroje systémového rizika (nadměrný růst úvěrů, časový nesoulad, koncentrace finančních expozic, nežádoucí motivace)
c) makrobezpečnostní nástroje
d) testování finančních institucí

Výtvarné řešení: interaktivní model rozvoje finanční krize, model fungování nástrojů (objevují se problémy a jaké řešení by bylo vhodné použít), stress testy (volba druhu rizik a jejich aplikace na finanční instituce s různými expozicemi), finanční trh jako kasino; zařízení by mělo ukázat, že měnová politika při nedostatku makrobezpečnosti může vést k významné finanční nestabilitě a i finanční krizi

V. Dohled a regulace finančního trhu – cíl: vysvětlit základní principy mikrobezpečnosti

- Obsah: a) přístupové podmínky
b) konkrétní dohled – typy finančních institucí
c) řešení problémů finančních institucí

Výtvarné řešení: interaktivní hra – dohledej problém u peněžní instituce

VI. Řešení krizí finančních institucí – cíl: vysvětlit, co se stane, když má finanční ústav problémy a co se stane se svěřenými prostředky

- Obsah: a) kdo rozhoduje o likvidaci instituce
b) co je to garanční systém finančního trhu
c) fondy – co je to Fond pojištění vkladů, Fond pro řešení krize
d) fondy – co je to Garanční fond obchodníků s cennými papíry
e) jak se dostane klient ke svým penězům

Výtvarné řešení: diagram garančního systému finančního trhu, interaktivní ukázka, úpadek banky/jiné finanční instituce a co se dále děje – kam se má investor/vkladatel obrátit

VII. Platební styk – cíl: vysvětlit fungování platebního styku a jeho základní kontury

- Obsah: a) jak funguje platební styk
b) stanovení IBAN; seznamy kódů platebního styku a poskytovatelů platebních služeb (z čeho se skládají, co kód znamená)
c) CERTIS (Czech Express Real Time Interbank Gross Settlement system)
d) SEPA (jednotná oblast pro platby v eurech)

Výtvarné řešení: platební terminál / automat (co se stane, když je použit; jak probíhají transakce); řez bankomatem; schéma platebního styku

VIII. Emisní činnost a hotovostní oběh – cíl: vysvětlit způsob emise peněz v ekonomice – hotovost a bezhotovost; pokud by se podařilo přizpůsobit expozici trezoru soustředěním obsahu věnovaného tématice oběživa pak tato část body a) a b), by měla být přiřčena k části VI. a bod c) nebude řešen.

- Obsah: a) jakým způsobem dochází k emisi peněz – vysvětlení užívání pojmu „tištění peněz“
b) rozdíly mezi emisí komerčními bankami a centrální bankou
c) postup vzniku oběživa – jednání ohledně návrhu, tematika; technika tisku

Výtvarné řešení: oběh hotovosti v ekonomice (kanály, jimiž se dostává hotovost – propojení na bod VI.); postup vzniku bankovky/oběžné mince/pamětní mince – zadání, volba tématu a výběr návrhu

IX. Banka státu – cíl: ukázat význam banky v oblasti vedení účtů státního rozpočtu apod. a funkce banky jako agenta státu na finančním trhu

- Obsah: a) ABO a vedení účtů státního rozpočtu
b) trh krátkodobých dluhopisů – umísťování státního dluhu
c) státní dluh a ekonomika
d) účast centrální banky na finančním trhu – operace na volném trhu (propojení k části o měnové politice)

Výtvarné řešení: model vztahu banky ke státnímu rozpočtu/veřejným rozpočtům (občan – účet státní správy u ČNB – účty organizací u ČNB – výběry/limity); vztah mezi výší státního dluhu a inflací a podnikatelskou aktivitou (vytěšňování podnikání);

X. Statistika centrální banky – analytická činnost – cíl: ukázat jakým způsobem získává centrální banka informace, odkud jsou a jak je zpracovává

- Obsah: a) druhy šetření pro cenovou stabilitu

- b) druhy šetření pro finanční stabilitu
- c) jakým způsobem jsou data zpracovávána
- d) jakým způsobem jsou získaná data zpřístupňována veřejnosti
- e) hodnocení dat bankovní radou – propojení na měnovou politiku

Výtvarné řešení: sběr informací, návštěvník by měl být konfrontován s typy informací a měl by posuzovat, jaké jsou klady cenové stability a finanční stability, nakolik se vzájemně ovlivňují, popř. mohou stát i proti sobě (růst inflace a růst bankovní bilance v důsledku nízkých sazeb x deflace a snížení bilancí bank, ale také pokles cen investic – balancování vahami)

2) Úprava prostor šatny

Stávající řešení:

V současné době předpokládá šatna aktivní obsluhu ze strany zaměstnanců ČNB. Z tohoto důvodu prostoru dominuje pult oddělující návštěvníky od samotných šatních prostor, v nichž se nalézají standardní šatní stojany s háčky. Pouze v okrajové části šatny se nalézají uzamykatelné skříňky.

Konečné řešení:

Cílem nového řešení je uvolnit jednu pracovní sílu z této oblasti při ponechání šatního prostoru pro návštěvníky. Prostor by proto měl být přebudován ve prospěch uzamykatelných skříněk, kterých by mělo být cca 50, aby byla plně využitelná i pro větší skupiny návštěvníků.

Každý návštěvník si bude moci uložit do těchto skříněk své věci a uzamknout, a to bez asistence pracovníka ČNB. Aby bylo možné zamezit ztrátám klíčů daných skříněk, měl by zvolený mechanismus umožňovat omezení vytažení klíče při otevření skříňky a zároveň motivovat k uzavření a vrácení (popř. ponechání) klíče.

3) Vstup do expozice / předsálí;

Stávající řešení:

V současné době je prostor vstupu do expozice pouze nevyužitým prostorem bez určitého poslání. Nalézá se zde na jedné straně dlouhodobě nefunkční a nevyužívaný pult a vitrína pronajímaná České mincovně a na straně druhé dvě křesla a stolek. Prostor dále doplňuje samostatně stojící panel pocházející z DOD 2013, v němž se návštěvníci mohou vyfotografovat.

Konečné řešení:

Ze stávajícího prostoru bude odstraněn pult, vitrína, volně stojící fotografický panel a dvě křesla se stolem (tyto fakultativně). Na místo dříve postaveného pultu bude umístěna panelová expozice o budově České národní banky doplněná o maketu budovy ČNB.

Navrhovaná expozice by se měla věnovat budovám České národní banky, resp. jejích předchůdců. Měli by se dovědět, kde centrální banka dříve sídlila a jaká je historie budovy v níž se nyní nacházejí. Hlavním cílem by však mělo být vedle oslovení návštěvníka architekturou zdůraznění současné lokace ČNB, a to po celé České republice, tzn. kde mohou najít její pracoviště a zde se případně obrátit přímo na její zaměstnance se svými dotazy nebo problémy. Doplnkem by pak měly být i případné webové/ emailové kontakty.

I. Osa historie budov ČNB - cíl: ukázat budovy, v nichž sídlila centrální banka od svého vzniku do současnosti. Heslo „Kde jsme sídlili“

Obsah: a) Budova Bankovního úřadu ministerstva financí a Národní banky Československé – kde se nacházela, historie budovy

Výtvarné řešení: časová osa budov (1919 Bredovská ulice, 1950 SBCS), fotografie z původní budovy v Bredovské ulici, mapa místa (vzdálenost Bredovské/Politických vězňů od budovy na Příkopě) – možnost interaktivní mapy

II. Historie místa, kde se nachází budova ČNB v Praze – cíl: ukázat, co se nacházelo na křižovatce u Pražské brány

Obsah: a) Historie místa – hlavní budovy v okolí

Výtvarné řešení: mapa místa, letecká fotografie

III. Současná budova České národní banky – cíl: krátké historické seznámení s historií budov ČNB v Praze

Obsah: a) Budova Živnostenské banky – historie budovy, architektonická soutěž 1929

b) Budova Pražské plodinové burzy – historie budovy, jednotlivé části, současné využití (knihovna a konferenční sály)

Výtvarné řešení: plán budov, fotografie letecká, fotografie interiérů; obrazovka s fotografiemi ze stavby banky a návrhy architektonických řešení

IV. Jiné budovy ČNB – cíl: ukázat budovy ČNB v regionech Heslo: „Poznejte nás v regionech“

Obsah: a) Kde se budovy nalézají a ukázky budov

b) Kontakty web a email – heslo „najdete nás i ve virtuálním prostoru“

Výtvarné řešení: fotografie budov na mapě ČR

Prostor bude dále doplněn o samo stojný panel, který bude informovat o připravovaných akcích Expozice ČNB.

4) Technická a stavební modernizace kinosálu;

Stávající řešení:

Stávající vybavení kinosálu expozice pochází z roku 2002. Z tohoto důvodu je již jeho podoba a vybavení zastaralé. Jedná se jednak o samotné prezentační zařízení, které bylo koncipováno jako vysílací centrála pro řadu analogových formátů, a jednak o zadní projekci zobrazovanou pomocí dvou projektorů a pláten.

Konečné řešení:

I. varianta

Úprava sálu tak, aby došlo k posunutí příčky sálu, za níž je dosud skrytá zadní projekce. Mělo by dojít k rozšíření prostoru na 50 míst k sezení.

Odstranění zadní projekce rozšíří dosavadní kapacitu kinosálu. Mělo by dojít k nahrazení zadní projekce přední, popř. přímým vysíláním prezentačního zařízení. Nový digitální přístroj (počítač) bude vybaven SW, jenž umožňuje přehrávat řadu typů digitálních formátů.

Dosavadní systém dvou projekčních pláten bude nahrazen jediným, popř. velkoformátovou obrazovkou.

Cílem nového řešení by měla být proměna sálu, který je využíván jen pro projekci úvodního videa v prostor s využitím nejen pro projekci, ale také pro přednáškovou činnost zaměstnanců banky nebo pozvaných odborníků na vybraná témata z historie a současnosti ČNB a finančního systému.

II. varianta

Úprava sálu tak, aby došlo k posunutí příčky sálu, za níž je dosud skrytá zadní projekce. Mělo by dojít k rozšíření prostoru na 50 míst k sezení.

Odstranění zadní projekce rozšíří dosavadní kapacitu kinosálu. Mělo by dojít k nahrazení zadní projekce přední, popř. přímým vysíláním prezentačního zařízení. Nový digitální přístroj (počítač) bude vybaven SW, jenž umožňuje přehrávat řadu typů digitálních formátů.

Dosavadní systém dvou projekčních pláten bude nahrazen jediným, popř. velkoformátovou obrazovkou.

Stěny kinosálu (dřevěné obložení) by měly být renovovány tak, aby bylo možné na ně umístit vzdělávací obsah, např. galerií statutárních představitelů centrální banky. Lze uvažovat také o usazení interaktivních obrazovek umožňujících návštěvníkům vstup na portály ČNB.

Obložení stěn v pravé a případně zadní části by mělo být uzpůsobeno pro uložení pomůcek Expozice ČNB.

Cílem nového řešení by měla být proměna sálu, který je využíván jen pro projekci úvodního videa v prostor s využitím nejen pro projekci, ale také pro přednáškovou činnost zaměstnanců banky nebo pozvaných odborníků na vybraná témata z historie a současnosti ČNB a finančního systému.

5) Nahrazení části expozice v trezoru

Stávající řešení:

V souvislosti s úpravou předtrezoří ve formátu „Cíle a funkce České národní banky“ budou některé stávající vitríny a jejich obsah nadbytečné. Navíc v současné době již ani obsahově nevyhovují, a to na jedné straně obsahem textovým a na druhé obsahem věcným (v oblasti měnové politiky se nalézají stříbrné mince apod.).

V trezorové části se navíc nalézají některé artefakty nebo výstavní zařízení, které mají jen velmi omezenou vypovídací schopnost. Jedná se například o dealingové pracoviště, které není ani historické ani aktuální a o zařízení na rozpoznávání falešných bankovek. Nefunkční je také umístění přístroje na detekci falešných bankovek (spektrální mikroskop) a vitrína obsahující ukázky zadržených padělků z oběhu. Vitríny věnované návrhům, výrobě, falzifikaci a ochraně platidel jsou vzájemně oddělené a neumožňují propojení sdělovaných informací.

Zcela nevyužívaný je dále v levé části i stůl s jedním počítačem, který obsahuje pouze prezentaci Portugalské centrální banky o historii a současnosti tamních platidel. Nulovou vypovídací funkci mají také skleněné vitríny obsahující knihu návštěv nebo darované publikace či reprezentační předměty centrálních bank.

Konečné řešení:

Navrhuje se ponechání pravé části expozice – vitríny č. 1 až 25. Dále dojde k nahrazení vitrín č. 26 až 29 (příprava návrhů a výroba bankovek a mincí) a č. 39 až 42 (falzifikace, ochranné prvky) obsahem panelů následujících, resp. jejich modernizovanou formou. I. patro levou část nahradí obsah věnovaný transformaci ekonomiky, měnovému vývoji a historii centrální banky po roce 1993. Přízemí levé části nahradí vitríny věnované procesu přípravy návrhů a výroby bankovek a mincí, ochranných prvků a jejich falzifikace. Část by měla být výrazně interaktivní.

1) I. patro levá část - konkrétní obsah

Konkrétní náplň vitrín/panelů s obsahem po roce 1993 by se měla věnovat: oddělení měny (1993) dosažení konvertibility české koruny (1995), měnové a finanční krizi (1997), opuštění politiky pevného kurzu české koruny a zavedení cílování inflace (1998), vývoji českého finančního sektoru (90. léta 20. stol.), období konjunktury (po 2000), velká recese a hospodářská krize (po 2008).

Součástí řešení by měly být i inovované některé stávající panely – např. zahraniční spolupráce a Evropská unie, resp. spolupráce v rámci Evropského systému centrálních bank (mimo jiné evropský systém dohledu).

Tyto panely by měly být řešeny se zapojením interaktivních prvků, zejména mechanického či elektronického charakteru, např. interaktivní mapy, simulace některých jevů.

2) Odstranění nefunkčních objektů z prostoru trezoru

Z prostoru by měly být odstraněny v současné době nekonceptně zařazené objekty. Jedná se o volné vitríny, jež obsahují různé propagační předměty zahraničních centrálních bank, dealingové pracoviště, nevyužívaný stůl s jedním počítačem (s prezentací Portugalské centrální banky), spektrální

mikroskop a vitrína obsahující ukázky zadržených padělků z oběhu. Spektrální mikroskop (resp. jeho část) a vitrína s padělkem by mohly být využity pro doplnění plánované expozice o ochranných prvcích bankovek. Knihy nalézající se ve vitrínách by měly být předány buď co centrální knihovny nebo příruční knihovny Archivu ČNB v návaznosti na jejich obsah.

Využití samo stojných vitrín a některých dalších prvků je závislé od konkrétního architektonického řešení celého prostoru.

3) Přízemí levá část – konkrétní obsah

Vitríny, resp. tematické celky, akcentující technologický proces výroby bankovek a mincí, a problematika padělání a ochranných prvků. Zásadní součástí připravované expozice musí být možnost „osahat“ si jednotlivé prvky, vyzkoušet si pravost svých platidel a z expozice si „něco odnést“. Proto by zde měly být zařazeny přístupné modely a interaktivní obrazovky mimo jiné vysílající ve smyčce krátké filmy o výrobě, popř. činnosti jednotlivých umělců. Na části by měl být obsah doplněn o kvízy/hry), tyto by však měly být dostupné i na webových stránkách expozice).

I. Příprava návrhů mincí a bankovek – cíl: ukázat proces přípravy soutěže, výběru a rozpracování vítězných návrhů; transparentnost procesu

Obsah: ukázání procesu rozhodování o emisním plánu, formy soutěže a soutěžní komise, postup výběru

Výtvarné řešení: dokument se zadáním soutěže, fotografie vyložených návrhů, sádrový návrh/kresebný návrh; obrazovka s pořadem ve smyčce o práci umělce na návrhu (např. Harcuba)

II. Výroba mincí a bankovek – cíl: popsat a ukázat proces výroby mince/bankovky, proces po výběru návrhu

Obsah: ukázání činnosti umělce a mincovny/tiskárny od přijetí návrhu po vznik mince

Výtvarné řešení: sádrové odlitky; interaktivní obsah: vyražení si vlastní mince z tvrdého kartonu, návrh vlastní bankovky/mince v interaktivní hře, zkouška ryteckých potřeb, hra na redukci (zkuste si návrh přenést do malé velikosti), možnost dotknout se razidel, sádrových a plastových odlitků (haptický přístup); obrazovka s pořadem ve smyčce o práci rytce a proces výroby v mincovně/tiskárně

IV. Umělec a jeho platidlo – cíl: ukázat různé přístupy k pojetí bankovek v současnosti a minulosti na příkladu významných umělců, návrhy platidel v kontextu celkového díla

Obsah: medailonky významných českých umělců vytvářejících bankovky a mince společně s jejich díly (Harcuba, Kulhánek, Svolinský, popř. jiný)

Výtvarné řešení: sádrové návrhy/kresebné návrhy; ukázky jiných děl autorů; portrétní nebo pracovní fotografie umělců; obrazovka s pořadem ve smyčce o práci umělce na návrhu (např. Harcuba)

V. Současná česká platidla a jejich oběh – cíl: ukázat současná platidla a platidla, která jsou ještě v ČNB k výměně; jaké všechny typy oběživa ČNB emituje

Obsah: a) dnešní podoba platidel, kdy vznikla, kolik jich je v oběhu

b) zmínka o pamětních mincích

Výtvarné řešení: v rámci panelu by měla být zintegrována zvětšovací posuvná skla pro dokonalé prohlédnutí mincí a bankovek; návrhy bankovek a mincí

VI. Ochranné prvky na bankovkách – cíl: vysvětlit návštěvníkům, jakým způsobem mohou rozpoznat pravé a falešné bankovky

Obsah: popis prvků na bankovkách, popř. i mincích

Výtvarné řešení: stávající ochranné prvky - interaktivní obsah: ukázky jednotlivých ochranných prvků, u každého z nich možnost ověření si na vlastních bankovkách jejich pravosti (např. UV lampa, naklonění, vodoznak, luminiscenční proužek, srovnání bankovkového papíru; jak šustí bankovkový papír), materiál bankovek – vizuální porovnání typů materiálů

VII. Rozpoznávání pravosti bankovek a mincí – cíl: na příkladech možnost zkusit si rozpoznat, která bankovka je pravá či falešná a ukázky falešných bankovek a mincí; zvětšovací skla

Obsah: vysvětlení rozdílů mezi kvalitativními typy padělků

Výtvarné řešení: ukázky padělků a u nich popis chyb proti pravým (např. vysouvací plochy, kdy z jedné strany je falešná bankovka, a z druhé jsou uvedeny chyby)

VIII. Poškozené bankovky – cíl: vysvětlit návštěvníkům, jakým způsobem mohou uplatňovat náhradu za poškozená platidla

Obsah: vysvětlit rozdíly mezi poškozenými a padělanými platidly, jakým způsobem se zjišťuje náhrada za platidla apod.

Výtvarné řešení: typy poškozených platidel, předměty, jež se užívají při určování náhrady, návštěvníci by měli mít možnost zkusit si interaktivním způsobem, jak se uděluje náhrada (mřížka, identifikátor bankovky)

IX. Pamětní mince, obchodní mince – cíl: vysvětlit rozdíly a stručně charakterizovat historický vývoj v ČR/ČSR

Obsah: Popsat vývoj pamětních mincí na území ČR a vysvětlit rozdíly s obchodními mincemi.

Výtvarné řešení: ukázky pamětních mincí a jejich návrhů (výčet všech typů již nemusí být kompletní), možnost využití historických trezorových schránek.

X. Umění falzifikace a historické ochranné prvky bankovek a mincí – cíl: popsat historii falzifikace a poškozování platidel

Obsah: měl by se věnovat způsobům poškozování či padělání platidel (např.: ostříhování, výroba padělků), na druhou stranu ukázat jakým způsobem se vyvíjely ochranné prvky a nástroje na jejich zhotovení.

Výtvarné řešení: ukázky padělků starých mincí a bankovek; K tomuto bloku je možné zakomponování gilošovacího stroje či jiných historických přístrojů k tvorbě ochranných prvků.

XI. Bankovky a mince z celého světa – cíl: ukázat zvláštnosti a specifika o bankovkách a mincích z celého světa

Obsah: poukázat na mimořádné jevy v oblasti světa numismatiky – největší, nejmenší rozměry a hodnotou; mimořádnost uměleckého projevu; umělecký výraz v kontextu doby apod.

Výtvarné řešení: ukázky světových platidel, možnost využití historických trezorových schránek

Jednotlivé tematické celky mohou být mezi sebou také funkčně propojeny.

Prostor by měl být doplněn o volně stojící obrazovku, na níž by byla grafika s tematikou bankovek, státovek a mincí – časová linie typů, umělci, možnost zobrazení podrobností a zvětšení. Obsah by bylo možné dále rozšiřovat s ohledem na tematiku levé dolní části expozice.

6) Modernizace expozice v trezoru směrem k interaktivitě (doplnění stávající expozice nebo její nahrazení novou formou obdobného obsahu)

Stávající řešení:

V případě dosavadní expozice „Lidé a peníze“ v trezoru ČNB se dosud jedná o statickou formu prezentace obsahu. Dnes jediným pokusem o interaktivní podobu je jen pět obrazovek a dále tři stojící počítače v levé části prostoru. Všechny obrazovky/počítače mají stejný obsah, který nijak nereaguje na to, kde se návštěvník v expozici nachází. Jednotný obsah tak návštěvníkovi nepřináší nic nového a po vyzkoušení jedné obrazovky jej dále nemotivuje k otevření si dalších, navíc většinou v režimu spánku se nacházejících, obrazovek. Nynější podoba softwaru, který se nalézá v expozici, je navíc poměrně zastaralá, a to jednak svým grafickým řešením a jednak celkovou koncepcí.

Konečné řešení:

Navrhuje se ponechání stávající expozice avšak se zapojením nových prvků, které by oslovily návštěvníka a více jej „vtáhly“ do učebního procesu.

V současné době jsou pro výstavní účely nevyužité safesové schránky (jednak malé a jednak velké), které však mají významný expoziční potenciál. V současné době jsou velmi populární „objevovací hry“, kdy návštěvníci otevírají okénka obsahující skrytý obsah. Do těchto je možné umístit interaktivní obsah náhledy budov, platidel, osobností apod. s určitým popisem. Stejně tak je možné schránky využít pro prezentaci toho, co se v safesech nalézalo, tj. co zde lidé ve své době ukládali.

Tyto interaktivní obrazovky by měly být naplněny novým obsahem, který by měl být v úzké návaznosti na vitríny, v jejichž blízkosti se nalézají. Tento by se měl skládat ze dvou částí – ve smyčce běžících filmů a informací doplňujících obsah jednotlivých vitrín. Zásadní výhodou běžících filmů je zvýšení živosti celé expozice a tak jejího vlivu na návštěvníka. Obsah vážící se k jednotlivým skupinám panelů by pak nepůsobil jednotvárným dojmem a vybízel k využití.

Tuto oblast by proto bylo vhodné doplnit o volně stojící obrazovky charakteru tabletu nebo interaktivních dotykových tabulí. Jejich obsah by mohl nabízet: časovou osu s historií centrální banky (obsahově by se zde mělo vycházet z historie ČNB) a českého bankovníctví, české/československé peníze v minulosti nebo interaktivní mapa středu Prahy s bankovními budovami.

Navrhované řešení se věnuje jen částečné revitalizaci prostoru trezoru. Větší zásahy by se odvíjely zejména od vzájemné dohody s původními tvůrci expozice zastupovanými firmou Createam, s. r.o. Pokud by došlo k dohodě s nimi, popř. původní smlouva by ČNB umožňovala úpravy, bylo by možné i do stávajících vitrín doplnit interaktivní obsah, ať již další obrazovky nebo hmatatelný obsah (např. dotýkání se mincí/jejich kopií/, zapínání interaktivních map – např. rozprostření tolaru/dolaru apod.). Jako strategické by v případě zásadního nesouhlasu firmy Createam mohlo být zásadní rozhodnutí, zda následně nezvolit nové řešení celého prostoru, a to i v interakci s předtrezořím a za využití moderní výstavní techniky. Tento způsob by mohl např. upustit od klasické „nepřístupné“ vitrinové koncepce a umožnit návštěvníkům stát se aktivní součástí edukativního procesu. Nové řešení by si však nepochybně vyžádalo vynaložení podstatného množství finančních prostředků.

Elektronická pamětní kniha

Různé – ostatní

V případě přesunu, resp. soustředění některých oblastí do jedné části je nutné také zvažovat případný posun dalších panelů, nebo zaplnění nově vzniklých míst jiným obsahem. Jedná se zejména o panely č. 26 – 29 (I. patro pravá část). Nový doplňkový obsah by se mohl zaměřit do několika oblastí – historie cen a mezd nebo osobnostem ekonomického myšlení v centrální bance. V současné době je velice populární ve veřejnosti zjišťování cen jednotlivých produktů a výrobků, resp. kolik čeho si bylo možné v minulosti koupit za určité platidlo, nebo jaké byly v určité době mzdy. Z hlediska historie centrální banky by bylo vhodné se věnovat osobnostem ekonomického myšlení v centrální bance – jako byli Vilém Pospíšil, Karel Engliš, Václav Chytil, Miloš Horna, Jan Mládek, či František Vencovský. Samozřejmě by již mělo být zakomponování interaktivních prvků – např. elektronický simulátor vývoje mezd a cen.

19.4.9:30

Ochrana spotřebitele

Projekt Návštěvníckého centra ČNB

Studie, která bude konceptuálně vycházet z materiálu „Obsahová náplň Návštěvníckého centra ČNB“, by měla představit architektonické řešení expozice, jež by se mělo nacházet v prostorách haly budovy ústředí ČNB. Pro expozici využitelný prostorový rozsah je specifikován v rámci konceptu zpracovaného ČNB odborem technickým „Návštěvnícké centrum“.

Cílem nově připravovaného Návštěvníckého centra je seznámení návštěvníků interaktivní formou s důvody existence centrální banky a jejími funkcemi, tak aby si návštěvník odnášel plastický obraz činnosti ČNB, tzn., jakým způsobem ovlivňuje cenová a finanční stabilita jeho život a jakým způsobem ČNB této stability dociluje. Projekt by tak měl významně obsahově doplnit stávající expozici ČNB „Lidé a peníze“.

Požadované řešení by mělo oslovit střední, mladší a nejmladší generaci (tyto cílové skupiny popř. v kombinaci tj. rodiny s dětmi), tzn. tak, aby jim byla přístupnou formou prezentována dříve uvedená obsahová náplň. Důležitým principem by měla být z hlediska návštěvníka především možnost dotknout se připravených objektů a na nich si zkusit ověřit principy prezentované v textu na jednotlivých panelech. Tím by mělo dojít k aktivizaci návštěvníka, resp. jeho motivaci o získání hlubšího vhledu do prezentované problematiky. Důraz by proto měl být kladen na kombinaci panelových textů a aktivních prvků, ať již mechanického nebo elektronického typu. V oblasti prezentace bankovek a mincí je pak možné využít i konkrétních objektů (mincí, bankovek, návrhů, falzifikátů a předmětů spojených s jejich přípravou a výrobou).

V souvislosti s výše uvedeným musí být prostorové řešení uzpůsobeno tak, aby návštěvníci, přichodící z ulice, se již na první pohled cítili v expozici vítání a zároveň příjemně překvapení prostorem funkcionalistické budovy z 30. let minulého století a přitom harmonickým zakomponováním nové expozice do daného prostoru. Architektonické rozložení expozice by pak svým uspořádáním mělo navozovat pocit výzvy k objevování a rozvíjení vlastního zájmu o představenou problematiku.

Studie by měla nabídnout rozvržení prostoru haly v intencích materiálu „Obsahová náplň Návštěvníckého centra ČNB s tím, že by měla vedle prostoru pro hlavní expozici zohlednit také požadavky na následující doplňkové prostory: a) pro projekci a přednáškovou činnost, b) pro příležitostné výstavy, c) odpočinkový a „odkládací prostor“ (šatní skříňky), d) volný prostor pro tvůrčí aktivity nejmenších návštěvníků (výtvarnou dílnu).

Zásadním požadavkem je také možnost provádět ve stálé expozici občasnou obsahovou výměnu a doplnění, ať již se to týká textů na panelech nebo interaktivního obsahu v elektronických zařízeních.